

1989, 30. června – Sdělení VONS č. 1038 „Zásah na čs.-polských hranicích“ o zadržení aktivisty Polsko-československé solidarity Miroslawa Jasińskiego na československo-polských hranicích, zahájení jeho stíhání pro přečin proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styku s cizinou a následném vypovězení do Polska.

Aktivista Polsko-čs. solidarity¹ a spoluvydavatel jejího bulletinu² Miroslaw³ Jasiński z Vratislavi cestoval dne 15. 6. 1989 vlakem z Prahy do Polska. Mezi pohraničními stanicemi Lichkov a Miedzilesie⁴ byl ve vlaku krátce po 22. hodině podroben osobní prohlídce, při níž mu byly odňaty dva české samizdatové časopisy. V polské stanici Miedzilesie [sic] byl orgány čs. StB vysazen z vlaku a převážen přes polské území na pohraniční přechod Kudowa Zdrój – Náchod. Poté byl převezen do Hradce Králové, kde mu orgány StB vyslovily podezření z přečinu proti zájmům socialistické společnosti v oblasti styků s cizinou (§ 5 zákona o přečinech, podle něhož by mohl být postižen trestem odnětí svobody do šesti měsíců a peněžitým trestem do 5000 Kčs). Druhý den ráno byl M. Jasiński dopraven k okresnímu prokurátorovi v Ústí n. Orlicí s návrhem vzetí do vazby. Když prokurátor tento návrh zamítl, odvezli pracovníci čs. StB 16. 6. v odpoledních hodinách M. Jasińskiego na pohraniční přechod a dovolili mu odcestovat do Polska.⁵

Tento zásah proti aktivistovi Polsko-čs. solidarity představuje, jako všechny ostatní námi sledované případy, porušení a zneužití platných čs. zákonů. Navíc je však celý použitý postup, tj. faktický únos polského občana z polského území a převoz přes mnoho desítek kilometrů polského území orgány čs. StB hrubou urážkou cti PLR a zpochybněním její suverenity. Dáváme proto své sdělení na vědomí nejen příslušným čs. orgánům, ale také generálovi Jaruzelskému, který vystupuje jako garant polské nezávislosti.

Informace o Chartě 77, r. 12, 1989, č. 14, s. 11.

POZNÁMKY

- ¹ K dějinám polsko-československé solidarity viz blíže BLAŽEK, Petr – KAMIŃSKI, Łukasz – MAJEWSKI, Grzegorz: *Ponad granicemi. Historia Solidarności Polsko-Czechosłowackiej*, Wrocław 2009.
- ² Časopis Biuletyn Informacyjny SPCz vycházel ve Vratislavi od prosince 1987 do ledna 1990. Celkem vyšlo šestnáct řádných čísel (některá ve formě dvoučísla či trojčísla) a dvě mimořádná. V redakci působili aktivisté z Vratislavi (Jarosław Broda, Mirosław Jasiński a Paweł Kocięba), Varšavy (Zbigniew Janas a Wojciech Maziarski) a Prahy (Anna Šabatová).
- ³ Správně Mirosław.
- ⁴ Správně Międzyzlesie, česky Mezilesí.
- ⁵ O zadržení Mirosława Jasińského informovala 19. června 1989 také Východoevropská informační agentura. LP, Sb. VIA, VIA Praha CS 035/89, 19. 6. 1989, s. 2. Jasiński popsal své zadržení ve vzpomínkovém rozhovoru s Petrem Placákem: „Vysadili mě z vlaku, přijela si pro mě nějaká skupina StB z Prahy a odvezli mě do vazby. Bylo to zajímavé především v tom, že to bylo v červnu 1989, tedy po prvním kole voleb v Polsku a před druhým kolem, kdy Senát byl obsazen devadesáti devíti lidmi ze Solidarity ku jednomu nezávislému. Vyhrožovali mi, že mohu být souzen za podvracení republiky, a já na to, no dobře, ale kolik to stojí a oni, že od pěti let až po trest smrti, chacha. Vypadalo to na dva na tři měsíce, což taky nebylo zrovna nejlepší sedět v českém vězení zrovna v době, kdy se v Polsku všechno mění. Nakonec mě vyhostili.“ PLACÁK, Petr: Československo-polský argot: Rozhovor Babylonu s Mirosławem Jasińským, *Babylon* 12, 2002, č. 1 (30. 9.), s. 1 a 5. Dále viz texty „Opětné zadržení Mirosława Jasińského“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 12, 1989, č. 15, s. 16; „Mirosław Jasiński nevpouštěn na čs. území“ in: *Informace o Chartě 77*, r. 12, č. 20 (1989), s. 20. K předchozímu zadržení Mirosława Jasińského viz sdělení VONS č. 801, dokument č. 805, z 22. 9. 1988.